

Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvitys 2040 (Granlund Oy)

Sihyla 14.04.2026 § 34

Valmistelija Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Koistinen Anu
puh. 040 512 6920
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Luumäen kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimi tilasi joulukuussa 2025 palveluverkkoselvityksen Granlund Oy:ltä, joka koskee. Selvitys on tärkeä, sillä osa nykyisistä palvelutiloista on heikossa kunnossa, tiloissa on paljon vajaakäyttöä ja vähenevä asukasmäärä pienentää tilan tarvetta tulevaisuudessa entisestään. Työssä pohditaan, minkälainen palveluverkko palvelee kuntalaisia parhaiten vuonna 2040 ja eteenpäin.

Palveluverkkoselvityksen eteneminen kevään 2026 aikana:

Materiaalin esittely valtuuston iltakoulussa ma 16.3.
Kuntalaiskysely 8.-22.4. sähköisesti ja paperilla kirjastossa
Loppuraportin valmistuminen 30.4. mennessä
Loppuraportin esittely valtuuston iltakoulussa toukokuussa
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 12.5.
Hallitus 1.6.
Valtuusto 8.6.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käy läpi palveluverkkoselvityksen ja keskustelelee aiheesta.

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Koistinen Anu

Ehdotus Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee asian tietoonsa saatetuksi.

Päätös Merkittiin tietoon saatetuksi.

Sihyla 12.05.2026 § 39

Valmistelija Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Koistinen Anu
puh. 040 512 6920
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvitys valmistui 4.5., jolloin aihekokonaisuudesta järjestettiin myös valtuuston iltakoulu. Alla tiivistelmä palveluverkkoselvityksestä.

Palveluverkon rakenne

Luumäen kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkko keskittyy Taavetin ja Jurvalan taajamiin. Selvityksessä tarkastellut palvelutilat kattavat Taavetin koulukeskuksen (alakoulu, yläkoulu ja lukio), Kangasvarren koulun (alakoulu), Taavetin ja Jurvalan päiväkodit sekä Toukolan monitoimitalon (kirjaston sivupiste, nuorisotila, liikuntatiloja). Muut sivistys- ja hyvinvointitoimen palvelut, kuten Luumäen pääkirjasto, on rajattu selvityksen ulkopuolelle ja niiden oletetaan pysyvän ennallaan.

Suunnittelukehys

Väestö vähenee ja ikääntyy, mikä aiheuttaa painetta huoltosuhteeseen ja kunnallistalouteen. Tällöin palvelutarve laskee merkittävästi kouluissa ja päiväkodeissa, mikä vähentää myös henkilöstö- ja tilantarvetta. Tulos ja talousarviot ovat alijäämisiä, mikä edellyttää taloudellisia sopeutustoimia.

Tavoite on päästä nollatulokseen vuonna 2029. Sivistystoimi pitää etenkin varhaiskasvatuksen säilymistä kahdessa toimipisteessä tärkeänä. Kouluissa palveluiden keskittäminen on toiminnan kannalta helpompaa.

Skenaariot

Selvityksessä muodostettiin viisi vaihtoehtoista tulevaisuuden skenaariota, joita peilattiin palveluverkon säilyttämiseen nykyisen kaltaisena. Lähtökohtana skenaarioille on, että Taavetin nykyinen koulukeskus puretaan ja uudisrakennushanke käynnistetään välittömästi.

Vaihtoehdot:

1. Molemmissa taajamissa varhaiskasvatus ja alakoulu
2. Jurvalassa alkuluokat, Toukola entisellään
3. Jurvalassa alkuluokat, Toukola Kangasvarteen
4. Jurvalassa varhaiskasvatus, alakoulu Taavetissa
5. Kunnassa yksi koulukeskus

Osallistaminen

Valtuuston ensimmäisessä iltakoulussa 16.3. keskeisiksi teemoiksi keskustelussa nousivat tilojen heikko käyttöaste, Taavetin koulukeskuksen tekninen kunto ja uudisrakentamiseen liittyvät kysymykset, toiminnalliset muutokset sekä kuntalaisten osallistaminen. Lisäksi korostui tarve panostaa suunnitelmallisuuteen, tilankäytön tehostamiseen sekä aktiiviseen vuoropuheluun kuntalaisten kanssa tulevan päätöksenteon pohjaksi.

Kuntalaiskyselyyn vastauksia saatiin yli 200 kpl. Valtaosa vastaajista oli kunnan päiväkotien tai koulujen asiakkaita tai näiden huoltajia. Tärkeimpinä palvelukohtaisina arvoina pidettiin alueen elinvoiman tukemista, saavutettavuutta kevyellä liikenteellä, alueellista keskittämistä ja tilojen monikäyttöisyyttä. Etenkin varhaiskasvatuksen ja alakoulun 1.–3. luokkien säilyminen Jurvalassa koettiin tärkeäksi.

Johtopäätökset

Tilankäytön optimoinnin säästöpotentiaali on arviolta n. 760 000 euroa vuodessa nykytilaan verrattuna. Investointikustannusarvio on pienimmillään yhteensä n. 8 miljoonaa euroa.

Taavetin koulukeskus suositellaan korvattavan 280 käyttäjälle mitoitettulla uudiskohteella 2030 mennessä. Pidemmällä aikavälillä etenkin perusopetus kannattaa keskittää Taavettiin.

Työssä tunnistettiin seuraavat, säästöpotentiaalia sekä päätöksenteon prosessia tukevat lisäselvitystarpeet:

- asukaskyselyt ja kuntalaisten jatkuva osallistaminen
- henkilöstökustannusten selvitys ja optimointi

- ylläpitokustannus selvitys ja työmäärämitoitus
- tarvittavat päätösten vaikutusten ennakoarvioinnit

Keskeiset havainnot

Raportin loppuun on koottu toimenpide-ehdotuksia, jotka ovat suuntaa antavia suosituksia kunnan päätöksenteon tueksi, ja perustuvat tämänhetkiseen arvioon sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palvelutarpeen kehittymisestä sekä toimenpiteiden kustannusvaikutuksista. Tulevaisuuden ennustamisen epätarkkuuden johdosta toimenpiteet voivat tulla tarpeelliseksi alla kuvattua nopeammalla tai hitaammalla aikataululla.

Aikavälillä 2026–2040 on toimenpide-ehdotuksina:

- uusi Taavetin koulu keskus
- Kangasvarren 4.–6.luokat Taavettiin
- Toukolan palvelut Kangasvarreen
- Kangasvarren 1.–3.luokat Taavettiin
- Jurvalan päiväkotia Taavettiin

Palvelutarpeen kehittymistä ja esitettyjen toimenpiteiden perusteita sekä kustannusvaikutuksia on tärkeää tarkastella asukkaiden, palveluiden ja tilojen näkökulmista jatkuvasti, jotta päätöksenteko voi aina perustua ajantasaiseen ja parhaaseen mahdolliseen saatavilla olevaan tietoon.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käy läpi palveluverkkoselvityksen loppuraportin (Granlund Oy) ja siihen liittyvien toimenpide-ehdotusten suunnitelman vuosille 2026–2040.

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Koistinen Anu

Ehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvityksen 2040 toimenpide-ehdotuksineen (Granlund Oy). Sivistys- ja hyvinvointilautakunta saattaa Palveluverkkoselvityksen 2040 edelleen kunnanhallituksen käsiteltäväksi valtuustokäsittelyn valmistelua varten.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Sakari Kivimäki ehdotti Petra Hedenstamin kannattamana, että selvitystä ei tässä muodossa hyväksytä, vaan etsitään ratkaisuja jotka takaavat palvelut jatkossa myös Jurvalan taajamassa varhaiskasvatuksen ja sivistyspalveluiden osalta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty poikkeava esitys, jota on kannatettu. Näin ollen asiasta äänestetään. Sakari Kivimäen esitystä kannattavat äänestävät EI, pohjaehdotusta kannattavat äänestävät JAA.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 3 ei-ääntä ja 4 jaa-ääntä. Puheenjohtaja totesi äänestyksen jälkeen lautakunnan päättäneen, että pohjaehdotus hyväksytään.

Äänestypöytäkirja pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää äänestyksen mukaisesti hyväksyä pohjaehdotuksen.

Sakari Kivimäki ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Khall 01.06.2026 § 104

Valmistelija

Hallintojohtaja Kaisa Kausto-Uski
puh. 040 189 3340
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Kuntalain 14 § mukaan kunnan valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuuston asema kunnan päätösvallan käyttäjänä tarkoittaa, että tärkeät kuntaa koskevat asiat ja kannanotot viedään kunnanvaltuuston päätettäväksi. Lain nimenomaisen säännöksen mukaan valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta sekä talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan palveluverkkoselvitys on kunnan strateginen suunnitelma, joka ohjaa tilojen, varojen ja henkilöstön kohdentamista tulevina vuosina. Selvityksessä todetaan, että tilankäytön optimoinnin säästöpotentiaali on arviolta n. 760 000 euroa vuodessa nykytilaan verrattuna. Investointikustannusarvio on pienimmillään yhteensä n. 8 miljoonaa euroa.

Selvitys toimii pohjana poliittisille päätöksille, joilla linjataan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion, kirjaston sekä nuorisotoimen palveluiden ja tilojen kehittämisestä. Tavoitteena on varmistaa palveluverkon kustannustehokas ja tarveperusteinen toiminta, palveluiden hyvä laatu ja kattavuus ottaen huomioon kuntastrategia, kunnan talouden tila ja tunnistetut tulevaisuuden muutosvoimat sekä kunnan kiinteistöstrategia. Selvitys on liitteenä.

Selvitykseen on koottu toimenpide-ehdotuksia. Ne ovat suuntaa antavia suosituksia kunnan päätöksenteon tueksi, ja perustuvat tämänhetkiseen arvioon palvelutarpeen kehittymisestä sekä toimenpiteiden kustannusvaikutuksista.

SELVITYKSESSÄ EHDOTETUT TOIMENPITEET VAIHEITTAIN

Uusi Taavetin koulukeskus 280 käyttäjälle 2030 mennessä
Perusopetuksen keskittäminen Taavettiin vaiheittain
4-6 luokat
1-3 luokat
Toukolan palvelut Kangasvarteen
Varhaiskasvatuksen keskittäminen Taavettiin

Palvelutarpeen kehittymistä ja esitettyjen toimenpiteiden perusteita sekä kustannusvaikutuksia on tärkeää tarkastella asukkaiden, palveluiden ja tilojen näkökulmista jatkuvasti, jotta päätöksenteko voi aina perustua ajantasaiseen ja parhaaseen mahdolliseen saatavilla olevaan tietoon.

Esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää lapsivaikutusten arviointia (LAVA), jonka kautta ennakoidaan ja seurataan kunnallisen päätöksen vaikutuksia lasten, nuorten sekä lapsiperheiden arkeen ja hyvinvointiin. Tämän työkalun avulla varmistetaan YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukainen lapsen edun ensisijaisuus. Samalla päätöksenteosta tulee laadukasta ja läpinäkyvämpää.

Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvityksen toimenpide-ehdotuksiin liittyvä lapsivaikutusten arvioinnin valmistelu ja toteutus aloitetaan syksyn 2026 aikana.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kummala Arto

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto hyväksyy Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvityksen toimenpide-ehdotuksineen palveluverkon kehittämisen lähtökohdaksi.

Kunnanjohtaja Arto Kummala antoi muutetun päätösehdotuksen:

Kunnanhallitus toteaa, että tässä yhteydessä ei päätetä palveluverkkoa koskevista muutoksista, joiden tarpeellisuutta arvioidaan kehityksen mukaan, ja esittää, että kunnanvaltuusto hyväksyy Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvityksen toimenpide-ehdotuksineen palveluverkon kehittämisen lähtökohdaksi.

Päätös

Ehdotuksen mukaan.

Kvalt 08.06.2026
208/02.08.00/2025

Ehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy Sivistys- ja hyvinvointitoimen palveluverkkoselvityksen toimenpide-ehdotuksineen palveluverkon kehittämisen lähtökohdaksi.

Päätös